ՄԷԾՄՈՒԱՑԸ

ԱԽՂԱՐ

40 Փր.

ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

40 Փր.

درعليده بك اوغلنده تقسيم جوارنده شيشلى جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ايله مرقم مجموعهٔ اخبار غزه‌سى اداره‌خانه‌سنه

Պիր նուսխէսու 40 փր. — Պիր հաֆթա կէչտիքտէն սոնրա 2 ղրշ. — Իքի հաֆթատան սոնրա 3. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այատան սոնրա 20 ղրշ. տրը։
Սէնէլիկի բէշին 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթի 45. — Նէհիր բօսթասը իչին 87 ղրշ. տրը։
Ղազէթայա միւլթէալիգ խուսուսաթ իչին 6. ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաաթ օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Ն° 61 — ՍԱԼԸ 6/18 ՆՈԵ. 1884
ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ ՀԱ ՄՈՒՀԱՐԷՄ ١٣٠١
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ,
Պէյօղլու Շէհրի սօգաղը Ն° 5

Իլանաթըն պիր սաթրը պիր տէֆալիգ իչին 3. — Իքիչէր տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթրը 10 ղրշ։
Տահա զիատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։
Բօսթա իւճրէթի վերիլմէմիշ մէքթիւպլէր դապուլ օլունամազ։
Տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ իսթիլմէզ։
Ումուրու նաֆասայա այիտ պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 6 ՆՈԵՏԵՄԲԵՐ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տախիլիէ. — Թաթիլիմիզին սէպէպ ու թէֆէրրուաթը հագգընտա թաֆսիլաթ. — Խարիճիէ Իրան հագգընտա պազը մալիւմաթ. — Նէվկիյէ. — Թէլէկրաֆիէ. — Սարրաֆիէ. — Գաթիլի Վալիտ։

ԻՖԱՏԻՑԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Աբ-ելլ նամ ղազէթա՝ 251 (*) նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ ուզուն ուզատիյէ եազըրը պիր պէնատէ, միւթէվէֆա Ներսէս բաթրիկին ճէնազէ ալայընտա էրմէնի-գաթօլիք ճէօմաաթը բէհապիյինինտէն քիմէնին պուլունմամասընտան եախօտ պուլունամամասընտան տօլաէր, ալէյ ումում ճէօմաաթը մէրգումէ բէհապիյի ալէյհինտէ պաշտօնական մաբդնէ, եկնէցական էլ-խէ վէ սայիրէ տիեէրէք, պիր թազմիմիթալաաթ վէ միւաթէպաթ պէեան իյլէմիշ տիր։

Մէճմուա՝ մէզքիւր ղազէթանըն հէյեէթի իտարէսինտէն, շու պաշտօնական մաբդնէ վէ եկնէցական էլ-խէ եանի բէսմի հէյեէթէր վէ բուէսայի բուհանիյէ թապիրլէրի թահթընտա քիմլերի անլաթմագ, վէ քիմլերի անտրըմագ իսթէեօր իսկ, իսմէն բէսմէն թայեին օլունմասընը թալէպ ի-տէր։

Մէճմուա՝ իշպու խալիսանէ մաթլուպընա վէ հագգըգաթը հալէ մուվաֆֆագ օլարագ պիր ճէվապըն իթա պույրուլմասը մէմուլի իլէ, պունա ինթիղարէն վէ էմրի պասիրէթ վէ իհթիեաճա բիաեէթէն, շիմոիլիք մէզքիւր ղազէթանըն եազըգլարընա պիրեր պիրեր ճէվապ վիրմէ քաէն սարֆը նազար իտէճէկինի պէեան, վէ շիմոիեէ գատար իսթիեար օլունան սիւքիւթ բէրտէսինին աչըլմասը էվլէա օլաճաղընը արզու իյլէր։

3—3

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ռուսիա իմբէրաթօրու իշխինճիւ Ալէքսանար հազրէթլէրինին ամուճալարը Կրան տիւք Միշէլին մախտումու Կրան տիւք Նիգօլավիչ, Էրէքլիք նամ Ռուսիա պէյլիք վաբօրունա բաքիպ օլտուղու հալտէ, տիւն սաաթ օն բատտէլէրինտէ Ալթինատան Ցէրսատէթ լիմանընա մուվասլէթ իթմիշ տիր։

Թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն եավէրի էքրէմ Նուսրէթ բաշա հազրէթլէրիյլէ թէշրիֆաթը ումումիեէ նազրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրի, վէ Ռուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ իլէ սէֆարէթ մէմուրլարը վաբօրա կիտիպ, միւշարիլէյհի խիթիգպալ իթմիշլէր, վէ միւշարիլէյհ՝ Զիյնէթ վաբօրը հիմաեունընա պինէրէք, վէ Թօբհանէ իսկէլէսինէ չըգարագ, իրսալ օլունան սէրայը հիմաեուն արապասընա սիւար վէ բիֆագաթընտա միրիլիվա Շէքէր Ա. Ամէտ բաշա օլտուղու հալտէ, տօղրուճա եըլտըզ սէրաեը ալիսինէ ազիմէթլէ, հուզուրը հազրէթի Բատիշահիեէ չըգմըշ տըր։

Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն միւշարիլէյհ Կրան տիւք հազրէթլերի հագգընտա իլթիֆաթը մախսուս իզհար պույրուլուպ, ագշամ տախի միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վերիլմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ հազրէթլերի, պու կիւն Ցէրսատէթտէն հարէքէթլէ, Բէթրէսպուրկա ավտէթ իյլէմէքիւզրէ, մաեէթինտէ պուլունան Էրիքլիք վաբօրույա Վարնաեա կիտէճէքլէր տիր։

—Մէարիֆ, էվգաֆ վէ մալիեէ նազրրարը.յա ատիեէ միւսթէշարը Վահան էֆէնտի հազարաթընտան միւրէ.բ.քէպ օլան գօմիսիօն պիր գաչ տէֆա ագտը իճթիմա իթտիկի կիպի, տիւն տախի մէարիֆ տայիրէսինտէ ինիգատ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր գօմիսիօն թարաֆընտան միւճէտտէտէն մէարիֆ նէզարէթինտէ պիր մէճլիսի մէարիֆ թէշքիլ իտիրիպ, պա իրատէյի սէնիյէտ մէզքիւր մէճլիսին ազասը տախի թայեին օլունմուշ տուր։

Ինպու մէճլիս րիեասէթինէ, շուրայի տէվլէթ ազայի սապրգ.ասընտան Հայտար էֆէնտի, ազալըղընա մէքեաթիպի ալիեէ միւտիրի Ազիզ, վէ մէքեաթիպի ռիշտիեէ միւտիրի Սէլիմ էֆէնտի լեր իլէ. Ահմէտ պէյ, վէ Հիլմի էֆէնտի թայեին զըլընմըշ տրը։

Գօմիսիօն, մէքեաթիպի իտատիյէ տախի թէշքիլ իտէճէք տիր։

— Ֆիլէմէնք տէվլէթինին սէֆիրի սապրգընը Ցէրսատէթտէն հինի ազիմէթինտէ մասլահաթկիւզարլըգ մէմուրիեէթինի իյֆա իտէն Մ. Գրօմլէն, ճումաա իրթէսի կիւնիւ Ֆիլէմէնկէ միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարէքէթ վէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

— Լօնտրատան խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, շէհրի մէզքիւրտէ Սբաբթալը վէ շիւրէքեասը նամ Ռումպանգասը իգհարը իֆլաս իյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր պանգանըն աչըղը, պիր ռիվաեէթէ կէօրէ 5-600 պին վէ տիկէր պիր ռիվաեէթէ կէօրէ 800 պին լիրա թախմին իտիլիեօր։ Ինպու իֆլասըն պաշլըճա սեպէպի, պուղտայարընը տիւշկինլիկիւ օլուպ, պու եիւզտէն Գալաթա բիայասընը մէպալիպի քիւլլիեէ, վէ եալընըզ Ցանիել Բաբա վէ շիւրէքեասընը 30.000 լիրա զարարա ուզրատըղը մէրվի տիր։

Մէզքիւր իֆլաս իւգէրինէ, Գալաթա բիացասընը պիր պուհրանը ֆէվգէյատէ իսթիլա իտիպ, մուամէլաթը թիւճճարիեէճէ միւշքիւլաթ կէօրիւլմէկէ պաշլամըշ, վէ զէխայիր թիճարէթիյլէ մէէլուֆ ասյիր թիւճճարը տախի պիր հալը միւշքիւլատ պուլունտուղլարը, վէ տիկէր իֆլասաթը թաագիպ իթմէսինտէն գօրգուլմագտա իտուկի միւթէվաթը պուլունմուշ տըր։

—Զըգան ճումաա իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիտէ, խարիճիեէ նէզարէթի տայիրէսինտէ, խարիճիեէ նազըրը Ասըմ, էվգաֆ նազըրը Քեամիլ, ատլիեէ վէ մէզահիպ նազըրը Հասան Ֆէհմի բաշալար իլէ պէյլիկճիի տիվանը հիմաեուն Նիազի պէյ էֆէնտի հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնը ֆէվգէյատէ ագտ օլունարագ, պագը բուհանի մէսէլէլէր իւգէրինէ մէշվէրէթ իտիլմիշ տիր։

—Բարիստէ Օսմանլը պանգասը միւտիրի Մ. Պէրժէ, կէչէն կիւն Վարնա թարիգիյլէ վէ Վիէննա իլէ Բարիսէ միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Միւմիլէյհ, իւչ հաֆթա սոնրա, եէնէ շէհրիմիզէ ավտէթ իյլէեէճէք տիր։

—Ֆրէսինէ գումբանեասը վաբօրլարընտան, Գանտօլ գաբթանըն թահթը գօմանտասընտա օլան վէ չըգան չարչէնպիհ կիւնիւ լիմանրմըզա միրուտ իտէն թիպէ նամ վաբօրա, 500 նէֆէրի Զանագ-գալէեէ վէ 600 նէֆէրի Ցէրսատէթէ չըգմագ իւզրէ Սէլանիքտէն 1100 նէֆէր իսթիպտալ ասքէրի բաքիպ օլուպ, պու պապատէ Մօնթէօր Օրիանթալը ռիվաեէթինէ նէզարէն, ասաքիրի մէրգումէ, եալընըզ պիր դապիթին թահթը գօմանտասընտա պույունմուշ, վէ 24 սաաթ իչին քէնտիլերինէ երդագ վերիլմիշ տիր։ Վաբօրը մէզքիւր Ցէտէ-աղաճա ուզրաեըպ, էշնա ամմագ իւզրէ 36 սաաթ օրատա պէքլէմէսի լազըմ կէլտիկինտէն, ասաքիրի մէրգումէ, պիր գաչ սաաթ սոնրա, լիմանը մէզքիւրու թէրք իթմէսի խուսուսընտա գաբթանը իճպու, իթմիշլեր, վէ վաբօրա եիւքլէթիլէճէք էշեաեը համիլ օլան մավունաղարընը հալաթլարընը քէսատիքլերի կիպի, տէրհալ օրատան չէքիլմէտիքլերի հալտէ, մավունաճրլար իւզրինէ ա.թէշ իտէճէքլերինի տախի մագամը թէհտիտատ պէեան, վէ հաթթա վաբօր միւլազիմինին բաքիպ օլտուղու սանտալ իւզէրինէ տէ աթէշ իթմիշլեր տիր։

Էֆրատը մէրգումէնին զապիթի, մէզքիւր սերքէշլերի թէսկին իթմէք իւզրէ էլտէն կէլէն դայրէթի իճրա իթտիկի պրատա, տիկէրլերի աճըգ սէպէպիյլէ տահա զիեատէ թահրիքի իսքեան իթմէքտէ պուլունմուշլար տըր։ Զապիթի միւմիլէյհին պիլճիւմէ իգտամաթընա բաղմէն, վաբօր եօլա չըգըպ, ալաճաղը էմթաաեը թէրք իթմէկէ մէճպուր օլմուշ տուր։

—Մէզքիւր ղազէթանըն գավլինճէ հէման պունա մէշապիհ մէնղարէլէր թէսալիա սէվահիլինտէն տիւնքի կիւն լիմանրմըզա միրուտ իտէն Լօյտ գումբանեասընը Մէհեա նամ վաբօրունտա տախի վուգու պույրմուշ տուր։

Վաբօրը մէզքիւրէ, քէղալիք Սէլանիքտէն Սթամպօլա նագլ իթմէք իւզրէ, պին գատար ասքէր իլէ պաղը սոֆթա բաքիպ օլուպ, պու վաբօրուն Ցէտէ-աղաճ իլէ կէլիպօլուեա ուզրամասը լազըմէտէն իքէն, խապէր վերիլտիկինէ նէզարէն, նէֆէրաթը մէրգումէ, սոֆթալարտան թէշվիգ օլունարագ, վաբօրուն գաբթանընը, զիքր օլունան իսկէլէլերէ ուզրամագսըզըն, տօղրուճա Սթանպօլա ագիմէթէ մէճպուր իթմիշլեր տիր։

Ֆիլհագիգա Մէհեա, մէզքիւր իսկէլէլերէ ուզրամըշ իսէ տէ, եալընըզ բօսթա չանթալարընը վերիպ ալմագլա իքթիֆա իթմիշ տիր։

Վաբօրըն գաբթանը թարաֆընտան կէօսթէրիլէն շու մուամէլէյի ագիլանէ, նէֆէրաթը ասքերիեէնին հէեէճանընը թէսկին իյլէմիշ, վէ վաբօրա պաղը ճիւղի խասարաթ վուգու պույրմուշ տրը։

Մօնթէօր Օրիանթալ, մէզքիւրը շայեանը թէէսսիֆ վուղուաթլար հագգընտա, սէրասքէր բաշա իլէ Շէյխ իւլ Իսլամ հաղարաթընըն նազարը տիգգաթընը տավէթ, վէ Ամէլանիք հիւքիմէթի ասքէրիեէսինին՝ նէֆէրաթը մէրգումէյի էօյլէ պիր մուճիպի էսէֆ հալտէ սէֆինէեէ իրքեապ իթտիկինին ասլ ու էսասը օլուպ օլմատըղը քէյֆիեէթինին թահղրգը լիզումընը տէրմիեան իտէրէք, պունտան պէօյլէ Լօյտ գումբանեասընըն վէ սայիր գումբանեաարընը, թէէմինաթը մաթլուպէ իթա իտիլմէտի.քճէ, վաբօրըսը տէրուունինէ նէֆէրաթը ասքէրիեէյի ալմամաեա գարար վիրտիքլէրինի ռիվաեէթ ի.տիեօր։

—Ֆրանսատա վէ խուսուսիյլէ Բարիստէ հիւքմիունիւ սիւրմէքտէ օլան գօլերա իյլէթինտէն, մէմալիքի Օսմանլեէյի խալի գըլմագ ֆիքրիյլէ, լիզումը տէրքեար օլան թէտապիրի ճէճիտէ հագգընտա իճրայի միւզաքէրէ իյլէմէք իւզրէ, չըգան ճումաա իրթէսի կիւնիւ, մէճլիսի ումուրը սըհհիեէ, սուրէթի ֆէվգէլատէտէ ագտը իճթիմա իյլէմիշ տիր։

Մէճլիսի մէզքիւրաե, Օսմանլը մուրախասլարընը թէքլիֆի իւզէրինէ, Մէվասթօրօյտան կէլէն սէֆինէլէր իչին թայեին իտիրմիշ օլան 3 կիւն գարանթինանը 10 կիւնէ իպլաղը մէսէլէսի մէվզուի պահս օլմուշ իսէ տէ, էճնէպի մուրախասլարը ճանիպինտէն իթթիֆագը արա իլէ պութէլիֆ ըետտ օլունմուշ տուր։

Պատէհու Գավագտա մունթազամ պիր թէհաֆֆիւզխանէ թէէսիսի, վէ Գարատէնիզտէն կէլէն սէֆինէլէրին, եօլճուլարընը Գավաղա չըգարըգտան սօնրա, Պէյգօղ քէօրֆէզինտէ լէնկէրէնտաղ օլմալարընա միւսաատ իտիլմէսի լիւզումու հագգընտա պահս օլունարագ, վէ օլ պապատէ ուզուն ուզատիեէ մուպահասա իտիլէրէք, մէզքիւր իքի թէտպիր, զաեէթ ֆայտէլի օլմալարը ճիհէթլէ գապուլ իտիլմիշ, վէ պու պապատէ Պապը Ալիեէ թագտիմ օլունաճագ պիր բաբօրթօտա, միւսաատէյի միւգթազիեէնին թալէպ իտէլմէսինէ գարար վերիլմիշ տիր։

Գարա թարիգիյլէ Էվրօբատան կէլէն միւվարէտտաթ իչին գարանթինա վաղը լիւզումու տախի, Ավսթրիա իլէ Սըրպիա հուտուտարընտան մէմալիքի Շահանէեէ կիրիլմէսինտէ տէրքեար օլան թէհլիքէ մէպնի թաստիգ իտիլտիկինտէն, մէմալիքի շահանէ իլէ գարատան միւնասէպէթի օլաճագ նօգթալարը թայեինի զըմնընտա պիր գօմիսիօնը մախսուս կէօնտէրիլմէսի, վէ մէզքիւր նօգթալարա, եա պիրէր սըհհիեէ գօրտօնու եա.խօտ գօլճու մէրքէզլերի վէ իճապ իտէր իսէ թէհաֆֆիւզխանէլէր թէէսսիս վէ ինշասը թահթը գարարա.ալընմըշ տըր։

—Մէքթէի թըպլիեէյի Շահանէ տէրս նազրը միրիլիվա Ա.Հմէտ բաշաեա ֆէրիդիք բիւթպէսի։

Լէվազիմաթը ումումիեէ իտարէսինին թէֆթիշ գօմիսիօնունա մէմուր թապիպ գայմագամը իսկէնտէր պէյին, Հարտար բաշա խասթախանէսի պուլունան ճէրրահ վէ էճզաճը մէքթէպինին մուհիմմ տէրս.էրինի թէճրիպ էմմէք իւզրէ, խասթախանէյի մէզքիւրէ նագլը մէմուրիեէթիյլէ, սէր թապիպ գըսմընըն սընրքիր էվվէլինտէ պուլունմագ իւզրէ, իւհտէսինէ միրալայլըգ բիւթպէսի։

Պէյօղլու վէ ճիվարըյա Ռումէլի ճիհէթի ասաքիրի Շահանէ գարազօլլարընըն թապիպի օլուպ, Այթընճը օրտուլի հիմաեուն մէրքէզ խասթախանէսի թապիպի էվվէլիկինէ թայեին գըլընան գայմագամ Նիգօլաքի պէյին՝ սէր թապիպ գըսմընըն սընրքիր էվվէլինտէ պուլունմագ իւզրէ, իւհտէսինէ միրալայլըգ բիւթպէսի թէվճիհի։

Մապէյնի հիմաեուն ճէնապը միւլիքեանէ ամբպպասընտան գայմագամ Լանպիքի պէյին բիւթպէսինին միրալայլըգա։

Պէշինճի օրտուի հիմաեուն տայիրէսի տախիլինտէ քեային Հալէպ խասթախանէսի թապիպի էվվէլի պին պաշը իզզէթ պէյին բիւթպէսինին գայմագամլըգա։

Իրինճի օրտուլի հիմաեուն մէրքէզ խասթախանէսի թապիպի սանիսի պին պաշը Յովհաննէս էֆէնտինին բիւթպէսինին գայմագամլըգա թերֆիի։

Թաշ գըշլայի հիմաեունա մէմուր թապիպ պին պաշըսը Ճօրճի Սապա էֆէնտինին՝ սէր թապիպ գըսմընըն սընրքիր սանիսինտէ պուլունմագ իւզրէ իւհտէսինէ գայմագամլըգ բիւթպէսի թէվճիհի խուսուսլարընա պիլ իսթիզան իրատէյի սէնիյէէյի ճէնապը Բաթիշահի միւթէալլիգ վէ շէրէֆսուտուր պույրուլարագ, իճապաթը իճրա գըլընմըշ տըր։

—Ցիւն սաաթ 12 գարարլարընտա, Պէյօղլունտա Գումպարաճը եօգուշունտա պիր քեարկիր խանէտէն աթէշ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր խանէնին իւսթ գաթտա պիր օտասը միհթիրէք օլտուղու հալտէ պասարըլմըշ տըր։

—Մըսըրտան ալընան սօն խապէրլէր, նէ՛ իյի վէ նէ՛ ֆէնա տըրլար։ Ինպու խապէրլէր, կօլտան բաշա իլէ գօմանտասը թահթընտա.քի ասաքիրի շէճիանընն հայլերինի հէնուզշիւպհէյի կէօսթէրմէ.քտէ տիրլեր։ Ֆիլվագը նոյ. 3 թարիխիյլէ Սուտանտան վիրուտ իտէն պաղը եօճուլար։ Սէնակալ հուտուտընտան Նիլ սէվահիլինէ գատար միւմթէտ օլան մահէլլէրտէ պուլունան քեաֆիֆէյի ասը գապիլէրը իչինտէ պիր տէրէճէ հէեէճան մէվճուտ օլտուղունու պիտիրիեօրլար։ Պիր խայլի ասըլարը խարթում իւզէրինէ եիւբիւտիւկիւ շայեասը թաստիգ օլունմուշ տուր, վէ լաքին մէվգբի մէզքիւրուն էլան տիւշմէնէ մուգավէմէթ իտիպ իթմէտիկի մալիւմ տէյիլ տիր։

Ցիկէր թարաֆտան, խաթթը իսթիվա էեայէթլերինտէ պուլունան ասաքիրի Մըսըրիեէնին հայլերի հագգընտա պու կիւնքի կիւն քէսգի վուգուֆ իտիրմիշ տիր։ Շէօյլէ քի պունլարտան պիր գըսմը, Սէնաարա, հաթթա խարթումա գատար վասլ օլապիրմիշլէր տիր։ Ֆագաթ մասագիսի, կէօնտէրիրմիշ օլտուգլարը մէմլէքէթլերտէ գալմըշ, վէ միւտաֆաասընա մէմուր օլտուղը էհալի իլէ հիւսնի սուրէթտէ եաշամագտա պույունմըշ տըր։

Ինկիլիզ մէնպահինտէն ալընան տիկէր պաղը բէսմի թէլէկրաֆլարա կէօրէ, նոյ. ալաֆրանկա տէօրթտէ, 400 գատար էշգբեա. Օսման Ցիկմանընն թահթը գօմանտասընտա օլտրգ.լարը, վէ տէվէլէր իւզէրինէ բաքիպ օլմուշ պույունտըգլարը հալտէ, Պէր.

պէրտէն Սուաքիմէ կիտէն տէմիր եօլ իւզէրինէ հիւճում իթմիշլէր իսէ տէ, Մըսըր սիւարի ասաքիրի թարաֆընտան քէմալ շէճաաթ իլէ կէրի սիւրիւմիշլէր տիր։ Մըսըրլըլարտան պաղը մէճրուհլար օլմուշ իսէ տէ, ասըլար, տէվէլէրին սիւրաթը հարէքէթի սաեէսինտէ գուրթուլմուշլար տըր։

Էկէրչի մէդքիր մուճիպի մէՀՄուՆիյէթի խապէրլէրէ կէօրէ, ռուէսայի էշգըեա իլէ իտիլէն մուհապէրաթ էնասընտա, լօրտ Վայլսլէյին մաեէթինտէ պուլունմագ իւզրէ, Գահիրէտէ պուլունան պաղը ինկիլիզ ալայլարընա հարէքէթ էմրի վէրիլտիկի, վէ Տօնկօլա միւտիրինէ, ինկիլթէրրա գրալիչասը թարաֆընտան Սէն Միշէլ է Սէն Ջորջ Նիշանը իթա օլունտուղը հավատիսի իլավէ օլունուր իսէ։ Սուտանլըլարը ահվալի բէք եօլունա օլաճաղընա շիւպհա գալմազ։ Եալընըզ չուրասը պատի էսէֆ տիր քի, պաղը թէլէկրաֆլարտա բիվաեէթ օլունան կօրտոն բաշանը ֆիւթուհաթլարընը խապէր վիրմէք իչին, միւմալէյհին մուխպիրլէրինէ էիչ պիրի։ Խարթում էթրաֆընտաքի տիւշմէն խաթթլարընտան հէնուզ կէչէմմիշ տիր։

—Մըսըր մալիեէ միւշավիրի Մ. Է. Ռկար վէնսան-խըթթէյի մէզքիւրէ ահվալը մալիեէսինէ տայիր Նուպար բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմ իթտիկի լայիհատա, պաղը իսլահաթ թավսիեէ վէ պա խուսուս թէդաիւտ մաաշլարը՝ մուվաղէնէյի մալիեէնինթէհամմիլի խարիճինտէ պուլունտուղու ճիհէթլէ, պունլարըն իսլահընը վէ թահսիլաթըն վէ ումուրը իտարէնին սուրէթի մունթազամէտէ ճէրէեանը ղըմընտա միւտիրիեէթլէրէ սէյեար միւֆէթթիշլէր իրսալինի թավսիեէ իթմիշ տիր։

Կէչէն մարտ աերնտա թէշքիլ օլունան իսլահաթ մալիեէ գօմիսիօնը թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան թէտապիրին էքսէրի, հէյեէթի նէզարճա թաատիդ օլունմուշ տըր։

Թասֆիեէյի տիւեունտան հէնուզ պիր միլեօն 403 պին 227 լիրա պագի գալմըշ իսէ տէ, պունըն տախի թէսվիեէսի էսպապընա թէշէպպիւս օլունաճագ տըր։

Մըսըրտա պիր տիվանը մուհասէպաթը մալիեէ թէշքիլինին մուհասէնաթը մէշհուտ օլտուղու, վէ տէվայրի հիւքիւմէթին մուհասէպաթը պիր մէրքէզէ բապթ օլունտուղու, Մ. Վէնսանըն ճիւմլէյի իֆատաթընտան տըր։ Մէսքիւքեաթըն իսլահը ղըմընտա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, միւֆթիի պէյլատ վէ գատրի Մըսըր տախի ադա թայէին օլունմուշ տուր։

Մէզքիւրգօմիսիօն, մէսքիւքեաթը ալմուն լիրա իւզէրինէ թէէսսիս իտտերէք, մըսըր լիրասընընը մուհաֆազասընը վէ եախոտ ֆրանգ ուսուլինին գապուլինի միւղաքէրէ իյէմիշ իսէ տէ, մէսքիւքեաթը հաղըրէնին թէպէտաիւլիւ մուճիպի իթիշաշ օլտուղունտան, շիմտիքի լիրանըն իպֆասը յլա, քիւսուրաթընտա պաղը թատիլաթ վէ իսլահաթ իճրասընը թէնսիպ էյլէմիշ տիր։

Մ. Վէնսան, պիւտճէնին թանդիմի իչին պիր գօմիսիօն թայէինի, վէ պիւտճէ խարիճինտէ օլան մէսարիֆի ֆէվգէլատէնին պէհէմէհալ պիւտճէ գօմիսիօնը գարարը յլա թայէին օլունմասընը թավսիեէ էյլէմիշ տիր։

—

Շէհիր էմանէթի ճէլիլէսինտէն

Քէյֆիեէթի տէրտէսթլէրի էվվէլճէ Նէշր ու իրան օլունան բօսֆոր զասիպլէրինտէն Ալի վէ Բիշմաֆը՝ եաթագլըգ թէօհմէթէյլէ մաղնուն օն այմը նէֆէր իլէ պէրապէր պու քէրէ Ցիւգճէտէ պուլունան Պօլու միւթէսարրըֆը նէզարինէ կէօնտէրիլմիկի, Ամա-բազարընտա պուլունան իզմիա միւթէսարրըֆընտան ալընան թէլէկրաֆնամէտէ պիլորիրիմիշ տիր։

ԹԱԹԻԼԻՄԻԶԻՆ ՄԷՊԷՊ ՈՒ ԹԷՖԷՐՐՈՒԱԹԸ ՀԱԳԴԸՆՑԱ ԹԱՖՍԻԼԱԹ ՏԸՐ

—

Էոֆ	Էոֆ	Էոֆ	Նօէֆ-ալը
տամյա	սիւտ	Կաթողիկոս	

(60 Նէ-Էէֆշրէ դ-էբյէ)

Եաղլյան թէզքիրէյի Ալիեէնին մէալի նէտէն իպարէթ օլտուղունա տայիր ըէսմէն պիր մալիւմաթըմըզ եօգ իսէ տէ, թապիեէթի մասլահաթտան իսթիտալ օլունապիլէճէկինէ նէզարէն շու օլապիլիր քի, «Էրիւթպէթլու էֆէնտի հազրէթլէրի, սիզ պանա կէլիպ, Մէճմուանընն սիզէ չեվզ տէմիշ վէ եազմըշ օլտուղունու չիֆաէն պէեան իլէ արզը չիքեաեէթ իթթինիզ, պիզ տէ էսասը չիքեաեէթին մուճիպի իֆթիխար պիր շէյ օլմատըղընա նազարէն վէ սիզին սէօզիւնիզէ իթիմատէն դաղէթայի թաթիլ իթտիք։ Հալպու քի շիմտի սահիպի իմթիեազը դաղէթա՝

1. Ոիզին բաթրիգլիկինիզի թանըմատըղընը, վէ պաշդա պիր ճէմիյեէթէ մէնսուպիյէթինի,

2. Ցէրքեար օլան մուպայինէթէ մէպնի, պիր թարաֆընը գավլի միւճէբէտի իլէ տիկէր թարաֆընը գայիտէմէն վէ հագգանիյէթէն միւթթէհիմ վէ միւճաղաթ օլունամաեաճաղընը,

3. Բ եազրընը իլէ պաշլանըպ, Կ իլէ խթամ պուլան թապիրին մուզայիրի էտէպ օլմասընաան, պունու քիմսէ հագգընտա իսթիմալ իթմէք ճայիզ օլամաեաճաղընը, վէ պու տա պաշդա պիր շէյ իչին օլմաեըպ, իլա քէնտի վազիֆէսի իլէ գատր ու հայսիեէթի մաթպուաթընը իխլալտէն մուհաֆազա ֆիքրինէ մէպնի պուլունտըղընը,

4. Էսասը չիքեաեէթին նիչէ էմսալի տէլալէթիյլէ դարազտան նաչի իտուկինի, վէ ասլա դաղէթատա օ սէօզիւն էսէրի պիլէ օլմատըղընը,

5. Շու եիւղտէն պիր սիրիւ պիչարէկեանընն մահրումիյէթ ու մաղտուրիյէթինէ ատտայէթի Ս Էնիյեէնին բաղի վէ գայիլ օլամաեաճաղընը,

6. Էօյլէ պիր չիրքին թապիրին վիճուտի դաղէթատա մէվճուտ վէ մէրճիի գավլինճէ մուատտաղ իսէ, հիչ պիր տիյեճէյի պուլունմաեաճաղընը,

7. Ցէյլի իսէ, դաղէթայա մէէզունիյէթ իթասը լազըմ կէլէճէկինի,

8. Ջիեատէ իսրար օլունուր իսէ, քէյֆիեէթին մահքէմէճէ թահգիգ ու թէհգիգի իլէ իճապընընը իճրասընը վէ ագսի հալինտէ շու եիւզտէն հասըլ օլան վէ օլաճագ քեաֆէյի զարար ու զիեանընընը թազմին իթտիրիրմէսինի աչըգտան աչըղա արզ ու իֆատէ իտիյոր։ Պինաէն ալէյհ, իչպու նէթիճէլերին խուլէսէսի օլան միւզաքքէրէյի ալըպ օգուտըգտան վէ իյիճէ միւթալաա իյլէտիքտէն օսնրա, դաղէթա սիզէ նէ՞ տէմիշ իսէ, սերահաթէն թայեին վէ օ սէօզիւ եազան նիւսխէյի այնէն իրսալ իլէ, իյղահաթը լազըմէնին իֆատէսինէ վէ շու միւզաքքէրէնին թէքրար վէ սերիան իտտէսինէ հիմմէթ իտին» տիմէքտէն իպարէթ օլաճագ տըր։

Նէզարէթ՝ իչպու թէզքիրէ իլէ բէք նազիքեանէ օլարագ, ատէթա իխթար իթմիշ օլտու քի, արթըգ պու իշի չօգ գարըշըրմագ իգթիդա իթմէգ, մատէմ քի դաղէթաճը պէն էօյլէ չիրքին պիր սէօզ սէօյլէմէմիշիմ տէյօր, վէլէվ պունու զըմ նէն սէօյլէմիշ տախի օլսա, իչպու իֆատաթը քեաֆի տիր, սիզ տէ պունուն իլէ իքթիֆա իտին, վէ իւզէրինիզէ մալ իթմէյին, չիունքի պունուն սօնու իյի պիր շէյ օլմաեաճաղը չիմտիտէն անլաշըլըեօր, վէ հէր եէրտէ վէ հէր գանուն վէ նիզամ ահքեամընա կէօրէ, պիր իսպարէնին իյի ֆէնա իլքի մանասը օլտուգտա, իշ մահքէմէեէ տիւշէրսէ, մաղնունալէյհին լէհինտէ օլարագ մանէա վէրիլտիկի տէրքեար տըր։

Հալպու քի, պու ինճէ վէ նազիք շէյյէրի քիմէ՞ անլաթմալը։

Ճիզվիթիւք խըրսը իլէ թուռուշմուշ, վէ նէֆսանիյէթ սիւմանը իլէ ճան ու թէն կէօզլէրի պիր սիեադ իւզրէ գարարմըշ օլան մագուլէյէր՝ հագգլարընտա իճրա պույրուլանէզաքէթի՝ էսէրի իհթիրազ զանն իտէրէք։ Վէ իշպու թէզքիրէյի Ալիյէ մէալինի քէէնէէհու քէնտի էմր ու բիզալարը օլմազսա, տէվլէթ զաղէթայա ըուխսատ վիրէմէզ կիպի թութարագ, վէ խալգը իղֆալ իչին չու վէճհ իլէ էօթէտէ պէրուտէ իլանլար տախի իյլէեէրէք։ Ճանըմըզ նէ վագըթ իսթէրսէ, օլ զէման ճէվապ վէրիրիզ եօլունտա պիր թավր ու հարէքէթի գուլանտըլար, չէօյլէ քի Գալաթանընն քէմէր Ալթը նամ մէվգիտէ վագը օլան պիր բաթրիգխանէնին Պապը Ալիտէն պատիյի մէսաֆէսի 15 տագըգատան իպարէթ, վէ թէզքիրէյի Ալիեէնին թարիխի իրսալի իյլուլ 10 վէ Ջիլհիճէճ 1 ինճի կիւնիւ իքէն, պունա իքի սաթըրտան իպարէթ պիր ճէվապ վիրմէք իչին թամ 7 կիւն աղ կէլալ, վէ շու պրրատա պիզ պիր գաչ տէֆալեր Պապը Ալիեէ միւրաճաաթլա նէ՞ ճէվապ վերիլմիկինի սիւալ իթտիք իսէ տէ, հալէա պիր ճէվապ զուհուր իթմէսի տէյու խապէր ալմագտան պաշդա պիր շէյ իչիտէմէտիք։ Վէ ագըպէթ քէյֆիեէթի մագամը Ալիյէ իֆատէ իտիպ, թէյքիտինէ տայիր էմի իսթիհսալ իյլէմէք իւզրէ իքէն, պիրտէ 16 իյլուլ վէ 7 զիլհիճճէ թարիխիյլէ Ց. Ազարեանընն ճէվապնամէսի վասլ օլտու։

Ցախիլիեէ նէզարէթինէտէն կիտէն թէզքիրէյի Ալիեէ մէալինտէն խապէրտար օլամատըղըմըզ կիպի, ճէվապէն կէչէն վարագանընն խուլասասընը տախի պիլմէյիզ, անճագ չու վարագայը ֆ-հիմմէյ զալէմէ ալանլարընը էօթէտէ պէրուտէ իֆթիխարէն թէվմուր իթտիքլէրինէ նէզարէն, զաեէթ ուզուն, վէ տաէթա Մէճմուամը ալէյհինտէ իթհամամէ չէքլինտէ պիր շէյ պուլունտըղընը ֆէհմ իտէպիլտիք։ Չիունքի Ց. Ազարեան իչպու մատտէյի մախսուսէտէն տօլայը քէնտիսինէ վագը օլան սիվալէ տօղրուտան տօղրուեա ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, զաղէթամըզ ալէյհինտէ քի էսպապը չիքեաեէթինի Հազրէթի Նուհ զէմանընտան թութտուրարագ, վէ սէքսէն սէքիզ տէրեէտէն պիրէր տամյա (Էոֆ) թօրլայըպ պիր մասուրա սու վիճուտէ կէթիրմէք իսթէեէրէք, տիւշտիյու չըղմաղընը իչինտէն չըղմայա չապալամըշ վէ ագըպէթ իլ էմր պաշդա պիր շէյ պուլամաեըպ, քէնտիսինէ կաթ. տէնիրմիշ օլմասընը օրթաեա աթմըշ տըր։ Հայ պու քի իշպու թապիրին նէ օլտըղընը քէնտի անլատըղը եօլտա քիմսէ անլաեամատըղընտան, վէ չիֆաէն արզ իյլէտիկի քէլիմէեէ մութապզդ կէրմէտիկի կէօրիւտիւկինտէն, հէր պունու իշիտէն, Էոֆ նէ՞ տիմէք տիր, վէ նէ՞ տիմէք իմիշ տէյի պիրիպիրինտէն վէ հաթթա պիզտէն տախի սիվալէ պաշլամըշ տըր։ Պիզ իսէ Էոֆը պիրինճի, իքինճի, իւչինճիւ մէվդի, եախոտ Ադրապիտէն արմա քէսմէք մանասընտա պիրիպ, օլ վէճհ իլէ արզ իթտիկիմիզտէ, պունտան հիչ պիր մանէա հասըլ օլմատըղը վէ արաեա արաեա պունըն Էրմէնիճէ կաթ. քէլիմէսինին մուխաֆիֆաֆը օլոճաղը վէ պինաէն ալէյհ էթրաֆը իլէ թահզրզ վէ թէագիդի քէյֆիեէթինին թէրճէմէ գալէմինէ այիտ պուլունաճաղը անլաշըլարագ, օլ վէճհ իլէ մէրճիի ասլիսինէ իհալէսի լազըմկէլմիշ վէ Գուրպան Պայրամը իւսթէ կէլմէսինտէն թամ պիր հաֆթա տա իւսթէ կիթմիշ, վէ անճագ էյլուլ 26 ընճը կիւնիւ մատտէնին թահգիգի Մաթպուաթ իտարէյի պէհիյեէսինէ հավալէ պույրուլմուշ տուր։

(Ցեվամ)

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

—

ԻՐԱՆ ՀԱԳԴԸՆՑԱ ՊԱԶԸ ՄԱԼԻՄԱԹ

Ալմանիա իմբէրաթօրունուն Իրան տէվլէթի նէզտինտէ պիր օրթա էլչի պուլունտուրմաեա դարար վիրմէսի, Էվրօբատա վէ մահալը սայիրէտէ ճալիպի էնդարը տիզգաթ օլմուշ տուր։ Պունտան անլաշըլըեօր քի, Ալմանիա տէվլէթի, կիթտիքճէ շարգա, վէ խուսուսիյլէ զարպ ճիհէթինէ կէվմիշ օլան Հինտիսթան վէ Էվրօբա գավմլարընընը պիրինճի մէնզիլկեահը, եախոտ մէտէնիյեէթին պաշլըճա թարիգի պուլունան օլ կիզէլ վէ շայիրլէրէ մախսուս Իրան գրթասընա տօղրու նազարը տիզգաթընը ալթգ իտտիեօր։

Էվրօբանընն Իրան իլէ միւնասէպաթը, օն պէշինճի տէհրին օրթալարընտա, եանի տէվլէթի Օսմանիէէնին թէրագգըեաթընտան խրիսթիեան բրէնսլէրի տիւշարը տէհշէթի աղիմէ օլարագ, նէֆսի Շարգտա, Օսմանլըլարա խասիմ արամագ ֆիքրինին հասըլ օլտուղու զէմանլարտա պաշլամըշ տըր։ Իշթէ, օլ էնալէրտէ, վէնէտիկ ճիւմհուրիյէթի՝ Պարպարօեու, Իրանընն Ուզուն Հասան հիւքմտարընա, վէ Գոնթարինիյի, հիւքմտարը մէզքիւրուն խալէֆինէ կէօնտէրմիշ, վէ Մաճարիսթան գրալը Մաթիաս Գօրվէն՝ Օսմանլըլարտան զիեատէսիյլէ սըգըշտըրըլտըղընտան, Իրան տէվլէթինին օլ վագըթքի հիւքմտարը նէզտինէ պիր սէֆիրի ֆէվգէլատէ կէօնտէրմիշ իսէ տէ, Իրանընն միւտէպպիր վէ ագիլ շահլարը թարաֆընտան, մուավէնէթ թալէպի զըմնընտա քէնտիլէրինէ վուգու պուլան քեաֆֆէյի թէքլիֆլէրէ ալէյհումում հէվալէյի սէմմի իհթիպար իտիրմէմիշ, հալ պու քի Իրան իլէ Էվրօբա արասընտա միւնասէպաթը թիւճճարիեէ թէէսսիսի մադսէտիյլէ վուգու պուլան քեաֆֆէյի թէշէպպիւսաթա մէճմունէն մուվաֆֆագաթ իտիրմիշ տիր։ Պու հալտէն, պիլխասսա վէնէտիկ ճիւմհուրիյէթի, իքի եիւզ սէնէ գատար իսթիֆատէ իտիպ, Ադպաս նամիյլէ եատ օլունան սէօրթ նէֆէր շահլար, ըէք զիեատէ սէրպէսթ վէ միւնէվվէր էֆքեարը հայիզ օլմուշլար, վէ էճնէպիլէրի մէճմունիյեէթլէ գապուլ իթտիքլէրի կիպի, խրիսթիեան բրէնսլէրինին սէֆիրլէրինի տախի թալթիֆ իյլէմիշլէր, վէ հաթթա Ադպասը քէպիր բէք զիեատէ հիւսնի նազարընտա օլան Սթրաշէյ նամ ինկիլիզ էլչիսինին օղլունա սաղտըճ պիլէ օլմուշ տուր։ Եալընըզ Ռուսիա էլչիլէրինէ այնի մուամէլէ իճրա օլունմաեըպ, 17 ինճի ասրա գատար տէվամ իտէն թէշրիֆաթ իդթիդասընճա, Մօսգօվ կրան տուգասը էլչիլէրի, Իրան տէվլէթի սէրաեընտա, Շահ հազրէթլէրինին արապաճլարը, աշճլարը վէ սայիր խըզմէթ քեարլարը մագամընտա գապուլ օլունմագտա պուլունմուշլար տըր։

Ագիզանլարընն Իրանա թասալլութլարը, վէ Սօֆիս խանէտանընընն տիւմէսիյլէ խաճար խանէտանընընն ճիւլուսընը թէագըպ իտէն տախիլի մուհարէպէլէր էսնասընտա, Էվրօբա տէվլէթլէրի, Իրան տէվլէթինտէն պիր միւտէթ ուզագլանմըշլար, վէ Մէլզ օրմնամ Ինկիլիզ սէֆիրինին թէհրանա տուխուլի իւզրէրինէ, եանի 1800 սէնէսինտէ, Իրան իլէ թէքրար մուխապէրաթը սիեասիեէեէ իպթիտար էյլէմիշլէր տիր։ Ինկիլիզլէր, Ասիատաքի միւսթէմլիքեաթլարը իչին, վէ Ռուսիանընն հարէքէթի թէճավուզքեարանէսի գարշըսընտա, Իրանընն նէ գատար էհէմմիեէթի պուլունտուղունու, վէ քէնտիլէրի իչին ատթա Հինտիսթան իմբէրաթօրլուղունուն գալէլէրի մագամընտա խտուկինի անլատըգլարընտան, Մալգօլմ հէյեէթի սէֆարէթինտէն սօնրա, սըր Հարֆօրտ Ճօն վէ սըր Կօր Ուզլէյ հէյեէթի սէֆարէթլէրինի կէօնտէրմիշլէր տիր։ Սըր Կօր Ուզլէյին Իրանա մուվասըլէթի հէնկեամընտա, Նաբօլէօն, Զար Ալէքսանտր իլէ իթթիֆագ իտերէք, պահրը Հալզէզ սէվահիլինտէն հարէքէթ, վէ Իրան թարիգ իյլէ, Հինտիսթանա հիւճում իթմէք կիպի պիր թասավվուրը ֆէվգէլատէ վէ խաեալիտէ պուլունմուշտուր։ Զաթէն 1805 տէ, Օսմանլիցֆաթիհի եանի Նաբօլէօն թարաֆընտան մէմուրիեէթի խէֆիեէ իլէ Թէհրանա կէօնտէրիլէն Մ. Ժօպէր, Իրան տէվլէթի նէզտինտէ ինկիլիզլէրընն թէէսսիր վէ նուֆուզունու սէբէպտար իթմէքլիկէ չալըշմըշ տըր։ Շուրաեը տախի իֆատէ իյլէրիզ քի, Նաբօլէօնուն բլանը, ժէնէրալ Ցիւհամէլ թարաֆընտան թէրթիպ վէ թանզիմ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, պու կիւնքի կիւն Ռուսիալըլար օբլանը նօգթասը նօգթասընա իճրա իթմէքտէ տիրլէր։

Իշպու ասրըն իպթիտասընտան պէրու, ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի, Թէհրանտա տայիմի սէֆարէթլէր պուլունտուրմուշլար տըր։ Ղասընրա, տիկէր տէվլէթլէր տախի, մէնաֆիյի թիւճճարիեէլէրինի կէօզէթմէք վէ եախոտ Շարգտա բագիպի տայիմի օլան ինկիլիզլէր իլէ Ռուսլար թարաֆընտան թէրթիպ իտիլէն տուղագլարը թահզրզ վէ թէտգիգ իյլէմէք մէմուրիեէթլէր, Շահ հազրէթլէրի նէզտինէ էլչիլէր կէօնտէրմէէ դարար վիրմիշլէր տիր։ Պինաէրին, թէհրանտա եէկսիկէրինի թաագիպիտէն Մ. Մ. Պուրէ, Բիշոն վէ կօպինօ, ահվալ վէ վէգայի իճապընճա, հէմ Ռուսիաեա վէ հէմ ինկիլթէրրաեա խըրամէթ իթմիշլէր տիր։ Ֆիլվագը Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան Իրանա կէօնտէրիլէն էլչիլերին եարաճաղ չօղլուգ իշլէրի օլմաեըպ, հաթթա Մաճարը պիր սէյեահ, իւչինճիւ Նաբօլէօնընն էլչիսինէ, Իրանտա Ֆրանսա տիրլօմաթլարընընն նէ՞ եարտըգլարընը սիւալ իթտիկինտէ, սէֆիրի միւմալիյհ, «Եալընըզ քէնտիմիզի թանընթտըրըրզ» տէյի ճէվապ վիրմիշ տիր։ Պրապէէն Պէրութթի նամ Բրուսիա տիրլօմաթ վէ շայիրի տախի այնի վազըճտա պու մէսլէքի իթթիխազ իթմիշ օլուպ, միւմալիյհ, Իրանընն մէշհուր շայիրլէրինտէն Հաֆըզ վէ Սաադինին մէզարլարընը կէօրմէք իւզրէ Շիրազա կիմմիշ իքէն, օրատա թէսլիմի բահ էյլէմիշ տիր։ 1872 տէ, Ցավութ խանընն վիէննաեա վուգու պուլան մէմուրիեէթի ֆէվգէլատէսինտէն սօնրա, Ավսթրիա հիւքիւմէթի, Թէհրանտա տայիմի պիր հէյեէթի սէֆարէթի պուլունտուրմաեա դարար վիրմիշ տիր։ Պաէէհու Ավսթրիա, Իրան տէվլէթինին թէէնսիգաթը ասքէրիեէսի իչին, Շահ հազրէթլէրինէ ասքէրի մուալլիմլէր, վէ իտարէյի միլքիեէսի իչին Նիւմունէ մագամընտա մէմուրլար իզամ էյլէմիշ տըր։ Մէզքիւր իսլահաթ մէմուրլարը թարաֆընտան իսթիհսալ օլունան մուվաֆֆագըյեէթլէր, ումումուն էֆքեարընճա բէք ճիւզի մէրթէպէտէ օլուպ, պինապէրին մէմուրիյնի միւմալիյհիմտէն էքսէրիսի, մէյեուսիեէթլէ վէ մէմուրիեէթլէրի նէթիճէսինտէն խօշնուտ օլմաեարագ ավտէթ իթմիշլէր տիր։ Շիմտի իսէ, գաթթ օլունան շու խըտմէթի Ալմանլարը տէրիհտէ իտէճքլէրի մէրվի տիր։ Շու գատար քի, Ալմանլար, Իրանլէրին թալիմ ու թէրպիեէյի ասքէրիեէ, սիեասիեէ վէ միլքիեէլէրինի իճրա իթմէքլէ պէրապէր, քէնտի մէմլէքէթլէրինին մէնֆէաթի մատտիեէսինի տախի ունութմամագտա տըրլար, վէ Ալմանիա տէվլէթիյլէ Իրան տէվլէթի միեանէսինտէ իլերուտէ մուխապէրաթը թիւճճարիեէ թէէսսիս իտիրմէսինտէն մուհասէնաթը ատտտէ վէ քէսրէ մէմուլ օլտուղու, Ալմանիա զաղէթալարընընտա օգունմագտա տըր։ Հայպու քի, իշպու բարլաղ էվհամ վէ խէեալաթընընտա պօշա չըղմասը տա իհթիմալտէն պայտտ տէյիլ տիր։ Եիզ եիկիրմի պէշ սէնէտէն պէրի տիր քի, թիճարէթի Իրանիեէ էքսէրիեէթէն

— Քլիթիվ, հ վերջին վերջին Ամեն ինչ ամենաշատ ինչքան ինչ ամենաշատ ինչքան ինչ ամենաշատ ինչքան

պիր վագըա ճէրլեան իթմէմիշ օլ-տուղունու պէեան իսիեօրլար։

Նիւ-Եօրգ, 16 Նոյ.

Բէյիս ինթիխապլընըն նէթիճէսի հագգընտա բէօմէն նէշր օլունան խապէրլէրտէն Մ. Գլէտլանտըն 1078 ըէյ էքսէրիեէթ գազանմըշ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

Մ. Պլէն, մաղլուպ օլմուշ օլտու-ղունու իթիրաֆ իլէ, պիր չօգ զա-զէթալարըն իլան իթտիկի իւզրէ, վու-գույի իտտաա օլունան սուի իսթի-մալաթտան տօլաեը թահգըգալի իճ-բասը թալէպ իթմէեէճէկինի իլան իթմիշ տիր։

Մ. Պէնին պու իլանը, էֆքէարը թէսկինէ պիւեիւք եարտըմ իլէմիշ տիր։ Մ. Պլէնին զալէպէ իթտիկինի իտտաատա, ճիւմհուրիեէթ թարաֆ-տարլարը իսբար իտէճէք օլուրլար եսէ, իշին պիր մուհարեպէյի տախի-լիեէեէ միւնճէբը օլաճաղընը, վէ հաթթա հէր թարաֆտա գավկա ի-չին հազըրլըգ կէօրիւլտիւկինիւ։ Նիւ-Եօրգ զազէթալարը միւթէֆի-գէն իշար իսիեօրլար։

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 18 Նոյ.

Էսկ. ուսմ. տիւն ագշամ գաբ.		8–35
Պու սապահ աչըլտը (Գ. Ք.)		8–34
Մըսըր մուԹաճրտէ գաբ.		70–10
Պու սապահ աչըլտը		70–10
Իսթիգրազ 63 (մուԹօն)		75–
» 65		55–½
» 69 (բինար)		49–½
» 72 (Պօն տիւ Թրէզ.)		21–½
» 73		43–¾
Ռումէլի չըմէնտըֆէրլէրի		44–
Ագէնտ Ֆայրզի		7–
Բաբար	Ղրշ.	–
Հէվալէսիզ	»	12–½

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7–10
Սթամպօլ պանդասը	5–35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3–31
Թրամվայ	282–½

—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէեաղ մէճիտիեէ ֆարգը	107–38
Մէթալիք »	98–10
Պէշլիք »	102–35
Ալթընըզ »	102–35
Պագըր »	780–
Գայմէ	3000–
Ինկիլիզ լիրասը	110–20
Ֆրանսըզ ալթունը	88–1
Բօլ	90–12
Գրէմից ալթունը	51–20
Գարպօն գայմէսի	8–87

—

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 17 Նոյ.

Ինկ. գոնսօլիտի	100–⅞
Էսհամը ումումիեէ աչըլտը	8–3/16
» » գաբանտը	8–¼
65 իսթիգրազը	11–⅞
69 »	9–⅞
71 »	67–¾
72 »	19–½
73 »	8–⅞
Տէվլէթի Ալիեէնին 77 իսթիգ.	99–¾
Օսմանլը պանդասը	13–¼
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	95–
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	63–⅛
» իսթիեազը (չըմէնտըֆէր)	84–⅝
Տաիրա սանիեէ	61–
Մըսըրըն Բօչիտ իսթիգրազը	–
Մաճարիսթան էսհամը	102–½
Գամպիօ Բարիզ	–

Բարիզ 17 Նոյ.

Ֆրանսըզ Ֆոնտսուս 3%	78–42½
» » 4½	107–82½
Էսհամը ումումիեէ աչըլտը	8–27½
» » գաբանտը	8–22½
65 իսթիգրազը	–
69 »	50–
73 »	44–
Ռումէլի չըմէնտըֆ. թահվիլաթը	44–⅝
Օսմանլը Ըէժի թահվիլաթը	518–75
Օսմանլը պանդասը	586–25
Գրէտի Լիոնէ	523–75
Գրէտի Ֆոնսիեէ	1292–50
Լիոն ագսիոնը	1206–25
Սիւէյիշ ագսիոնը	1900–
Ռուս Ֆոնտսուս 5% 1877	99–¼
Իթալիա էսհամը	96–92½
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	320–
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	58–¾
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	382–50
Եունան 5% 1879	362–½
Գանպիօ Լօնտրա	25–30

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ 17 Նոյեմբեր

Ֆրանսըզ Ֆոնտսուս 4½%	107–83
սՕմանլը »	8–28¾
Ռումէլի չըմէնտրֆ. թահվիլաթը	–
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	325–

Վիէննա, 17 Նոյ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	123–35
Ռումէլի չըմէնտրֆէրլէրի	21–50

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՑ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

—

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ

Կ. Ս. ԻԻԹԻՒՃԵԱՆ

—

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉ

Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԵՒ Ս. ՏԷՎԼԷԹԵԱՆ

Ճ/զվիթլէրին էսրարը մէքրուհէ-սինի եէնի պաշտան մէյտանա գօ-եան իշպու քիթապ, չայեանը միւ-թալաա տըր։

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Շարունակ

Եղիա Ցէմիրճիպաշեան (դրասէր Ատամ) էֆէնտիին իշպու էսէրի՝ պէ-հէր մահ թապ ու նէշր օլունտու-ղունան, իշպու այընքի տախի չըգ-մըշ, վէ 2 ղրուշ ֆիյաթը իլէ սամըլ-մագտա պուլունմուշ տըր։

Ց. ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻՏԱՐԷՑԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1884 Նոյեմբերին 1 ինճի Բէնշշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիբարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բոլոր ԻՒՆԼԷՐԻՆԷՆ հարա Ատալար ճանիպինէն

Քէօբրիւ-եէ

ՍԹ.	Տգ.	
2	15	Պիւյիւք Ատատան Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը Քէօբրիւ։
2	50	Բէնտիքտէն Գարթալ Պէյոլիւք ատա Հէյպէլի. Պուրկազ Գընալը։ Պ. Ատատան 2 50 տէ։ —Պ Ատատան սաաթ 8 45 տէ.

—

Քէօբրիւ-տէն Ատալար ճանիպինէ

9	45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի։ Պ.Ատա Գարթալ Բէնտիք
10	45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ.Ատա։

—

Բոլոր ԻՒՆԼԷՐԻ Ատալար ճանիպինէն

Քէօբրիւ-եէ

2	50	Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա. Հէյ-պէլի. Պուրկազ Գընալը։
7	15	Բէնտիք, Գարթալ Պ Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ Գընալը։ Պ. Ատատան սաաթ 8 տէ

—

Քէօբրիւ-տէն Ատալար ճանիպինէ

5	45	Գատըքէօյ. Գընալը Պուրկազ. Հէյ-պէլի. Պ. ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9	45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք։
11		Հէյպէլի, Պ. Ատա։

—

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իպէր ԼԸՆԴՐԷՆԷՆ Բոլոբլուքտա Գրէ-տուրէք Եէօվէյէ Գէֆերլէր

Քէօբրիտէն

ՍԹ	Տգ.		
5	40	Իզմիտ կիւէն	2
8	25	Կէպզէյ կիւէն	4
10	40	Բէնտիեէ կիւէն	6

Հաշտար ԲԱՇԱՏԱՆ

5	45	Բէնտիքտէն կէլէն գաթ	Ն. 1
6	10	Իզմիտտէն կէլէն	5
9	15	Պիլա Թէսատիֆ [1]	
11	20	Իզմիտտէն կէլէն	5

[1] Գատը քէօյ վաքօրլարը իճապը Թագտիրինտէ Հայտար բաշլայա ուզրայանագ տըր։

Հավա շէտիտա լօտսօ վէ Թիբի գար օլտուղու կիւնլէր. սապահլայըն պիրինճի վաքօր սէֆեր իճրա իթմէյիպ, եալընզ իրինճի վաքօրուն պիր ալէգա սէֆեր իճա իտէճէկի կիպի, Քէօբրիւտէն տախի ազշամ իւզէրի սաաթ 10 50տա Պէօյիւք Ատատա գատար պիր սէֆեր իճրա օլունճագ։

Հավա շէտիտա լըտսօ վէ Թիբի գար օլտուղու վագրթ, ազշամտըը Քէօբրիւտէն 12տէ Հարաքէթ իտէճէք տըր։

ԳԱՏԸ ՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

Բոլոր ԻՒՆԼԷՐԻՆԷՆ հարա

Քէօբրիւ-տէն ՍԹ.	Տգ.	Գատը Թէօյ-տէն ՍԹ	Տգ.
—		—	
—		—	
2	45	2	15
3	—	3	50
4	50	4	50
5	50	5	50
—		—	
9	15	9	10
10	—	—	
10	45	10	50
11	50	11	20
12		12	—

Բոլոր ԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօբրիւ-տէն ՍԹ.	Տգ.	Գատը Թէօյ-տէն ՍԹ.	Տգ
2	50	2	50
3	50	3	50
4	50	4	50
5	50	5	50
6	45	6	50
9		9	
10		10	
11		11	
12		12	

Սիմ մէսքիւքեաթը էճնէպիեէնին ալընրպ վէ-րիլմէսի հիւքիւմէթի սենիեէճէ թահսիլ մէճմու-իեէթէ ալընտրը ճիհէթլէ, իտարէյի Մախսուսէ պիլէթճիլէրի թարաֆընտան ալընրպ վերիլմէյէ-յի, վէ պիլէթճիլէր ագէ պօզմագ իլէ միւքելլէֆ օլմատըգլարընտան, իզտաէի վագրթի իթմէմէք ի-չին հօջմուլարըն վաքօր իւճրէթինի եվվելճէ թէ-տարքք հյէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի իսթիտար օլու-նուր։

Քէօբրիւ վէ իսկէյէ մէմուրլարը այնէն պիլէթ ալապ, պիլէթ եէրինէ բարա ալմալարը քիւլլիյէն մէմուս տըր. միւթէճարրլէրի պէր մուճիպի թա-ղիմաթ շէտիտէն մէսուլ տըր։ Պինանէն այէյէ, վաքօրա բարիպ օյան զէվաթըն քէօբրիւտէն ա-գիմէքլէրինտէ պիլէթլէրինի իսկէյէտէն ալմալա-րը, վէ հինի ավատեթլէրինտէ, Գատը գարիեէսի իսկէյէսինտէն վաքօրա կիրէճէք օլանլար, պի-լէթլէրինի մէգքիւր Գատը քէօյ իսկէյէսինտէն, վէ տիկէր իսկէյէլէրտէն բաքիպ օլանլար, վաքօր-լարը տերունինտէ պիլէթլէրինի ալմալարը միւ-թէրճա տըր։

Ագշամարը քէօբրիւտէն սաաթ 9 45տէ Ա-տալարա վէ սաաթ 11 50, վէ 12տէ Գատը քէօ-յինէ հարաքէթ իտէն վաքօրլարա ճիւրմի պէօ-յիւք եանի խարար, վէ պէշիւք ատանդգ վէ տուզնա իլէ սանտալա վէ պունա միւմանիլ եօջմուլարս իդաճ իտէր տէրէճէտ օյան եիւք վէ եէնա գապալ օլունմատաճագ տըր։

Թէհլիքէտէն հայկր օլունմագ իլէն, տիւման օլտուղու դէման, հէր վաքօր պուլունարը նօգ-թատտա թէվագգուֆ իտէճէկի կիպի, պօրա վէ ֆուրթունա միւնասիպլէթի իլէ պու սէֆէրլէր իճրա օլունմամագ իսէ, պու զամանէ եօջմուլարըն պիր շէյ սեյրլէմէէ հագգարը օլմատաճագ տըր։

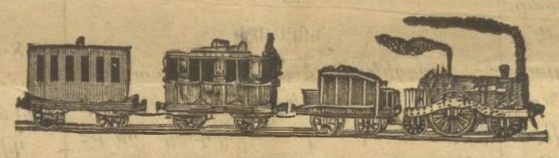

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒԶԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒ, ՏԱՎՈՒՏ-ԲԱՇԱ ՎԷ ՍԱՄԱԹԻԱ ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆԱ ՈՒՂՐԱՄԱԳ ԻԻԶՐԷ

Եօլ Թարիֆասը, 1884 Հոկտեմբեր 20 տէն իթիբարէն Եէնի Էմրէ տէկին.

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ—ՔԻՒԶԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ	ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ 4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																				
	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար
Սթամպօլ	6 18	7 15	7 42	8 14	8 45	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 51	2 51	3 2	3 40	4 15	4 44	5 25	5 44	6 41
Դում-գաբու	6 28	7 27	7 55	8 25	8 54	9 25	9 55	10 50	10 49	11 28	12 —	1 6	1 42	2 41	3 15	3 51	4 26	4 55	5 54	5 54	6 22
Եէնի-գաբու	6 32	—	7 57	—	8 58	—	—	10 54	10 55	11 52	12 4	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 50	4 59	5 58	—	6 26
Տավուտ-բաշա	6 35	—	8 —	—	—	—	—	10 57	10 56	11 55	12 7	1 15	1 49	2 48	3 20	3 58	4 55	—	5 41	—	6 29
Սամաթիա	6 40	—	8 6	—	9 4	—	—	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 55	3 25	4 5	4 58	5 5	5 46	—	6 34
Եէտի-գուլէ	6 45	7 41	8 12	8 55	9 10	9 51	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 49	6 4	6 39
Մագրի-քէօյ	6 56	8 —	8 24	—	9 22	—	—	10 58	—	11 58	—	—	2 11	3 9	—	4 21	—	5 22	—	6 16	6 50
Այ-Սթէֆանօ	—	8 14	8 54	—	9 52	—	—	11 8	—	12 9	—	—	2 21	—	—	4 51	—	5 52	—	6 28	—
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	—	8 25	—	—	—	—	—	—	—	12 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 57	—

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ ՔԻՒԶԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ—ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ	ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ 5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																				
	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Սապահ	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար	Աբլար
Քիւչիւք-Չէքմէճէ	—	—	7 34	—	—	—	—	—	—	—	—	1 24	—	—	—	—	—	—	—	—	6 38
Այ-Սթէֆանօ	—	—	7 45	—	8 14	—	9 38	—	—	11 20	—	1 34	—	2 35	—	—	—	4 48	5 39	—	6 51
Մագրի-քէօյ	6 33	7 24	7 57	—	8 35	—	9 49	—	—	11 31	—	1 45	—	2 44	3 20	—	—	4 59	5 50	—	7 3
Եէտի-գուլէ	6 46	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 25	2 57	3 35	4 8	4 46	5 14	6 4	6 58	7 26
Սամաթիա	6 50	7 41	8 15	8 42	9 15	9 41	—	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 1	3 37	4 12	—	5 19	6 8	6 42	—
Տավուտ-բաշա	6 55	7 46	—	8 47	—	9 46	—	10 21	11 21	11 55	12 57	—	2 55	3 6	3 42	4 17	—	5 24	6 15	6 47	—
Եէնի-գաբու	6 58	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	—	10 24	11 24	11 56	1 —	2 8	2 56	3 9	3 45	4 20	—	5 28	6 16	6 50	—
Դում-գաբու	7 5	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 5	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 55	6 21	6 54	7 40
Սթամպօլ	7 12	8 5	8 55	9 4	9 55	10 5	10 20	10 58	11 58	12 10	1 14	2 21	2 50	3 25	3 59	4 54	5 5	5 42	6 50	7 5	7 50

Ճէսամէթի աղ օլան եիւքլէր պիլա ֆարգ հէր զաթարտա գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրի-քէօյ վէ եա օնտան էօթէյէ իշլէեէն զաթարլարտա գապուլ օլունաճագ տըր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ